

JESAJA

30-33

Het oordeel over het oude Jeruzalem en de
vrede en gerechtigheid van het nieuwe Sion

GELEZEN UIT

Herziene Statenvertaling

BELUISTER OF BEKIJK

versvoorvers.org/jesaja/30-33

BELUISTER OF BEKIJK

Inhoud

1	Twee Sions: oordeel en behoud	3 min	4
2	Juda zoekt vergeefs hulp bij Egypte	3 min	5
3	Rahab, de opschepper die niets doet	3 min	7
4	Een volk dat Gods woord verwerpt	3 min	10
5	Vertrouwen op God of op paarden	3 min	12
6	Genade en leiding voor het overblijfsel	2 min	14
7	Christus geneest en herstelt Zijn volk	2 min	16
8	God keert Zich tegen Assyrië	2 min	17
9	Assyriës oordeel brengt vreugde	2 min	18
10	Tofet en het Dal van Hinnom	4 min	20
11	Gehenna als beeld van het oordeel	3 min	22
12	Bedoelde Jezus met Gehenna de hel?	3 min	23
13	Lijken, vuur en de val van Jeruzalem	2 min	24
14	Egypte is geen vervanging voor God	2 min	26

15	God bevrijdt Jeruzalem van Assyrië	3 min	27
16	God verdedigt Sion als een leeuw	1 min	29
17	De rechtvaardige Koning en Zijn rijk	3 min	30
18	Oordeel over de zorgeloze vrouwen	3 min	32
19	De Geest maakt de woestijn vruchtbaar	2 min	35
20	Geestelijke vrede in een onrustige wereld	3 min	36
21	De verwoester en het gebed om genade	4 min	38
22	Het oude Sion onder Gods oordeel	3 min	40
23	Wie doorstaat het verterende vuur?	3 min	42
24	De rechtvaardigen wonen veilig bij God	3 min	44
25	De Koning en het blijvende Sion	2 min	46
26	Gods veilige rijk en vergeving	3 min	47
	Om verder te lezen		49

1

Twée Sions: oordeel en behoud

We pakken de draad weer op bij Jesaja 30. Vanaf hoofdstuk 28 zijn we begonnen aan een gedeelte van zes hoofdstukken. Er zijn er dus duidelijk nog vier over. In de vorige bijeenkomst hebben we er twee behandeld. Op één na beginnen al deze hoofdstukken met het woord 'wee'. Ze kondigen dus rampen aan die over Jeruzalem zullen komen. Daartussen staan positieve profetieën over Sion.

Mijn stelling is steeds geweest dat het wee over Jeruzalem uiteindelijk ziet op het einde van de Joodse orde. Ik baseer dat natuurlijk op de manier waarop de schrijvers van het Nieuwe Testament juist deze passages gebruiken en citeren. Dat einde werd gemarkeerd door de verwoesting van de tempel in het jaar 70 na Christus. Dat was het einde van de Joodse orde, het einde van de orde van het oude verbond, van het offerstelsel. Maar voordat God dat ten val bracht, begon God, vlak voordat Hij de oude gemeenschap vernietigde, een nieuwe gemeenschap van aanbidders. Zo zou er nooit een ware gemeenschap van aanbidders ontbreken. Die was op een ander fundament gebouwd. Dat fundament wordt in hoofdstuk 28 vers 16 genoemd als het fundament dat God in Sion legt. Het is Christus, zo vertellen de schrijvers van het Nieuwe Testament ons.

Er zijn dus twee Sions. Er is het Sion dat onder het oordeel ligt, het oude Jeruzalem. En er is het Sion waarvan Christus het fundament is en dat standhoudt. Alleen al de vermelding van een fundament wijst op stabiliteit en standvastigheid. Zoals ik al zei, maakte Jezus Zelf deze vergelijking. Hij vergeleek de Joden van Zijn tijd die Hem hoorden en niet naar Hem luisterden, met de Joden van Zijn tijd die Hem hoorden en Hem wel volgden. Degenen die niet naar Hem luisterden, bouwden een huis op zand, een toevlucht van leugens. De storm zou komen en het wegvagen. Maar degenen die op het fundament van Christus bouwden, op een rots, zouden niet worden weggevaagd wanneer de storm kwam.

Bij de verwoesting van Jeruzalem in het jaar 70 na Christus werd niet alles volledig weggevaagd. Het was het einde van de oude orde, maar binnen die oude orde waren er mensen die eruit kwamen, de nieuwe orde binnengingen en de Messias volgden. Zij zijn nu Sion. Zij zijn nu het Jeruzalem dat is overgebleven. In deze passages zien we dus dat Sion en Jeruzalem afwisselend worden aangeduid als iets wat onder het oordeel komt, of als iets wat overleeft en behoud ontvangt. De passages lijken heen en weer te springen van het ene naar het andere.

2

Juda zoekt vergeefs hulp bij Egypte

In hoofdstuk 30 staat:

Wee de opstandige kinderen, spreekt de HEERE, om een plan te maken, maar niet van Mij uit; om een verdrag te sluiten, maar niet vanuit Mijn Geest; het is om zonde op zonde te hopen. Zij gaan om af te dalen naar Egypte — maar naar wat Mijn mond spreekt, vragen zij niet — om zichzelf in veiligheid te brengen bij de macht van de farao, en om hun toevlucht te zoeken in de schaduw van Egypte. Maar de macht van de farao zal u tot schaamte zijn, en de toevlucht in de schaduw van Egypte tot schande. Wanneer zijn vorsten in Zoan geweest zijn, en zijn gezanten Chanes bereikt hebben,

JESAJA 30:1-4

Dit zijn Egyptische steden. De gezanten hier zijn waarschijnlijk gezanten van Juda, die naar Egypte zijn gestuurd om te proberen een overeenkomst te sluiten en een verbond aan te gaan. Er staat:

zullen allen beschaamd staan om een volk dat hun geen nut kan doen, niet tot hulp of voordeel zal zijn, maar tot schande en ook tot smaad.

JESAJA 30:5

Dat wil zeggen: Egypte stelde hen teleur.

Dit is dus een wee over de mensen in Jeruzalem die de aanwijzingen negeren die Gods Geest door de profeet geeft. Ze vragen Hem niet om raad en maken geen plannen door Zijn Geest. Dat zouden ze wel kunnen doen, want de Geest van de Heere rust op de profeet Jesaja en maakt Gods plannen bekend. Maar die negeren ze. In plaats daarvan maken ze hun eigen plannen en vragen ze Hem niet om raad. Daaronder valt ook dat ze naar Egypte afdalen en vertrouwen op een bondgenootschap met Egypte en met de farao.

Ze krijgen te horen:

Want het bed zal te kort zijn om zich erop uit te strekken, en de deken te smal om zich erin te wikkelen.

JESAJA 28:20

In vers 6 en 7 zegt hij nogmaals hetzelfde, maar deze keer in een andere godsspraak. Hij lijkt daarbij enig medelijden te tonen met de dieren, de lastdieren die waarschijnlijk de geschenken van Jeruzalem naar Egypte dragen. Wie naar Egypte afdaalt om een verbond te sluiten, biedt Egypte vanzelfsprekend een of andere vergoeding voor zijn hulp. Ze hebben dus ezels of andere lastdieren die vrachten met geschenken naar Egypte dragen.

Terwijl ze afdalen, staat er:

De last over de dieren van het Zuiderland. Door een land van benauwdheid en angst, waar leeuwin en leeuw, adder en vliegende draak wonen, vervoeren zij op de ruggen van ezels hun vermogen, en op de bulten van kamelen hun schatten, naar een volk dat hun geen nut kan doen.

JESAJA 30:6

Ofwel de Negev.

Dat wil zeggen: de lastdieren.

Dat wil zeggen: Egypte.

Dat is precies wat er in vers 5 werd gezegd. Deze mensen zullen hen niet kunnen helpen of tot voordeel kunnen zijn. De Egyptenaren zullen hen niet komen redden. Ze brengen schatten naar de Egyptenaren om hun hulp te kopen.

Egypte zal namelijk tevergeefs en voor niets helpen. Daarom roep Ik hierover uit: Dit is nu Rahab: het blijft stilzitten.

JESAJA 30:7

3

Rahab, de opschepper die niets doet

In de King James wordt geprobeerd de woorden 'Rahab Hem-Shebeth' te vertalen. Volgens mij staat er zoiets als:

Haar kracht is dat ze stil blijft zitten.

Dit is niet echt een heel goede vertaling. Rahab is eigenlijk een bijnaam voor Egypte, en dat zien we elders op meer dan één plaats. Blijkbaar was het een gebruikelijke bijnaam voor Egypte.

Om wat voor reden dan ook. Jesaja 51:9 spreekt over de bevrijding van Israël uit Egypte in de tijd van Mozes en blikt terug op de uittocht. Daar staat:

Ontwaak, ontwaak, bekleed u met kracht, arm van de HEERE!
Ontwaak als in de dagen van weleer, als bij de generaties van
vroeger eeuwen! Bent u het niet die Rahab hebt neergehouwen,
het zeemonster doorboord?

JESAJA 51:9

Hij spreekt hier over de uittocht, maar hij zegt dat Hij Rahab in stukken hakte. Dat is Egypte.

Ook in Psalm 87:4 is Rahab een naam voor Egypte:

Ik noem Rahab en Babel onder wie Mij kennen; zie, de Filistijn
en de Tyriër, met de Cusjiet: die zijn daar geboren.

PSALMEN 87:4

Het is duidelijk dat hij Babylon en Rahab noemt. Het zijn beide plaatsen waar de Joden in gevangenschap zijn geweest en waaruit God hen heeft bevrijd. Rahab verwijst naar Egypte. Als je naar de kanttekening in je Bijbel kijkt, hoort dat daar te staan.

In Jesaja 30:7 staat:

Daarom heb ik haar zo genoemd.

Dat wil zeggen: Egypte.

Egypte zal namelijk tevergeefs en voor niets helpen. Daarom
roep Ik hierover uit: Dit is nu Rahab: het blijft stilzitten.

JESAJA 30:7

Dat betekent ‘de nietsdoener’. De vertaling die in de kantlijn van onze New King James staat, is ‘zit stil’. Egypte zit stil. Rahab zit stil. Ze doen niets. Sommige vertalingen zeggen: ‘Rahab de nietsdoener’. Jesaja drijft de spot met hen.

Over de eigenlijke betekenis van de naam Rahab bestaat verschil van mening. Maar sommige commentatoren hebben geopperd dat de naam misschien de bijbetekenis heeft van een opschepper of een grote mond, iemand die veel opschept maar niets doet. Misschien wordt het woord Rahab hier daarom voor Egypte gebruikt: Egypte belooft veel en schept veel op, maar maakt niets waar. Ze zitten gewoon stil en komen nooit te hulp.

Voor zover wij weten, hebben de Egyptenaren nooit daadwerkelijk hun troepen gemobiliseerd en hulp naar Juda gestuurd. Of ze hun geschenken hebben aangenomen of niet, daar hebben we geen enkel concreet verslag van. Juda stuurde geschenken daarheen om hen in te huren. Misschien heeft Egypte de geschenken aangenomen en is het eenvoudigweg niet gekomen. Of misschien weigerden ze een verbond te sluiten. Het is niet helemaal duidelijk. Maar eerder zeiden de mensen van Jeruzalem:

Omdat u zegt: Wij hebben een verbond gesloten met de dood, en met het rijk van de dood zijn wij een verdrag aangegaan, wanneer de alles wegspoelende gesel voorbijtrekt, komt hij niet bij ons, want van de leugen hebben wij ons toevluchtsoord gemaakt en in het bedrog hebben wij ons verborgen,

JESAJA 28:15

en daarmee verwezen ze naar hun verbond met Egypte. Het lijkt er dus op dat Egypte misschien hun geld heeft aangenomen, maar eenvoudigweg niets heeft gedaan. Ze kwamen niet. Jesaja zegt dat het zo zal gaan.

4

Een volk dat Gods woord verwerpt

Nu dan, kom, schrijf het in hun bijzijn op een schrijf tafel en teken het op in een boek, zodat het blijft staan tot de laatste dag, voor altijd en eeuwig. Want het is een opstandig volk, het zijn leugenachtige kinderen, kinderen die niet willen luisteren naar de wet van de HEERE; die tegen de zieners zeggen: U móg niet zien; tegen de schouwers: U móg niet voor ons schouwen wat waar is. Spreek tot ons vleierijen, schouw bedriegerijen. Wijk af van de weg, keer af van het pad, houd de Heilige van Israël bij ons vandaan.

JESAJA 30:8-11

Deze mensen zijn niet alleen ongehoorzaam. Ze verdragen ook degenen die prediken niet. Zo is onze samenleving nu ook in hoge mate geworden. Waarschijnlijk heeft onze samenleving gedurende onze hele geschiedenis, behalve in tijden van grote opwekking, het Evangelie min of meer genegeerd. Tot op zekere hoogte volgden de mensen de wet van God, eenvoudigweg omdat die in onze culturele code was opgenomen. Maar wat het volgen van Jezus betreft: waarschijnlijk heeft de meerderheid van de Amerikanen dat nooit gedaan. Nu komt het zover dat ze zelfs degenen die namens God spreken niet meer willen verdragen. Mensen die het Woord van God spreken, belanden in de gevangenis of worden daarmee bedreigd. Of er worden wetten gemaakt om te proberen de profeten of de woordvoerders van God het

zwijgen op te leggen. Zo was Jeruzalem. Daarom hebben ze Jezus gedood. Daarom hebben ze Stefanus gedood. Jeruzalem is een stad geworden waarvan de inwoners zich er gewelddadig tegen verzetten iets van God te horen.

Daarom, zo zegt de Heilige van Israël: Omdat u dit woord verwerpt, op onderdrukking en bedrog vertrouwt en daarop steunt, daarom zal deze misdaad voor u zijn als een zakkende, wijder wordende scheur in een hoge muur; plotseling, in een ogenblik, komt de breuk ervan. Ja, Hij zal hem stukbreken als het breken van een pottenbakkerskruik; Hij zal hem verbrijzelen en niet sparen, zodat in zijn gruis geen scherf gevonden wordt om vuur uit de haard te halen of water uit de poel te scheppen.

JESAJA 30:12-14

Dat wil zeggen: je zonde verzwakt je samenleving, net als een beginnende scheur in een muur. Misschien is die niet zichtbaar vlak voordat de muur instort, maar met precies de juiste druk valt hij in een oogwenk om. Hij breekt in heel veel stukken, zoals een pot die valt en in scherven breekt. Hij heeft het over hoe klein de scherven zijn. Er blijft geen scherf over waarmee je wat gloeiende kolen uit een vuur of wat water uit een waterput kunt halen.

Blijkbaar kon je, als een pot brak, de stukken toch nog voor bepaalde dingen gebruiken, als ze groot genoeg waren. Je kon ze bijvoorbeeld als een haardschep gebruiken. Maar er zullen geen scherven zijn die groot genoeg zijn. De pot zal in piepkleine stukjes liggen. Je zonde zal zijn als een scheur die op het punt staat je muur, of je samenleving, te laten vallen en in stukken te laten breken.

5

Vertrouwen op God of op paarden

Want zo zegt de Heere HEERE, de Heilige van Israël: Door terugkeer en rust zou u verlost worden, in stilheid en vertrouwen zou uw sterkte zijn, maar u hebt niet gewild.

JESAJA 30:15

Deze lastdieren die naar Egypte afdalen om hulp van Egypte te krijgen: roep ze naar huis. Roep ze terug. Keer terug van je plannen. Keer terug naar God en rust in Hem, en je zult behouden worden.

Maar dat wilden jullie niet. En jullie zeiden:

U zegt: Nee! Te paard zullen wij vluchten. Daarom zúlt u vluchten. En op snelle paarden zullen wij rijden. Daarom zullen uw achtervolgers ook snel zijn.

JESAJA 30:16

Met andere woorden: als dit niet goed uitpakt, hebben we plan B. We hebben een ontsnappingsroute. We hebben paarden. Als de vijanden komen en ons bondgenootschap met Egypte niets uithaalt, kunnen we nog steeds ontsnappen. We hebben een achterweg. We zullen op paarden vluchten. Hij zegt:

Nou, dan zullen jullie vluchten.

En jullie zeggen:

We rijden op snelle paarden.

Welnu, daarom zullen zij die jullie achtervolgen snel zijn.

Dat is het probleem als je vertrouwt op paarden en strijdwagens, of eigenlijk op welke militaire macht dan ook. Als je vertrouwt op militaire macht, kun je maar beter de sterkste militaire macht hebben, anders zit je in de problemen. Jouw paarden zijn

misschien snel, maar je vijanden hebben misschien snellere paarden. In dat geval ben je in het nadeel. Zolang je op militaire macht vertrouwt, moet je een grotere wapenmacht hebben dan iedereen ter wereld die jou vijandig gezind zou kunnen zijn. Je moet hen militair de baas kunnen zijn.

Jeruzalem kon daar niet op hopen. De Assyriërs hadden snellere paarden dan zij. Maar ze konden op God vertrouwen. En wanneer je op God vertrouwt, maakt het niet uit hoe groot of snel de strijdwagens en paarden van de vijand zijn.

Maar David zei in Psalm 20:

Dezen vertrouwen op strijdwagens en die op paarden, maar wíj zullen de Naam van de HEERE, onze God in herinnering roepen.

PSALMEN 20:7

Wij vertrouwen op God. Hij is groter dan alle legers. En Hij liet dat zien in het geval van de Assyriërs bij de poorten van Jeruzalem, toen één engel van God 185.000 Assyrische soldaten uitroeide. Dat noem ik nog eens overmacht. Het waren niet de legers van Israël of Juda die die overwinning tot stand brachten. Zij die op strijdwagens en paarden vertrouwen, weten het maar nooit. De vijand heeft misschien snellere paarden.

Duizend zullen vluchten voor het dreigen van één; voor het dreigen van vijf zult u allen op de vlucht slaan, tot u bent overgebleven als een paal op een bergtop, en als een banier op een heuvel.

JESAJA 30:17

Dit beeld van een paal, waarschijnlijk een vlaggenmast op een berg, of een boom op een berg die van zijn takken is ontdaan, en een banier, betekent eenvoudigweg dat er niet veel meer over is. Als er een banier staat, laat dat zien dat daar ooit mensen waren, maar blijkbaar zijn ze gevlucht. Het is als een leger dat zijn banier heeft neergezet, maar verdreven is. Er is niets over dan de banier die ze hebben neergezet.

6

Genade en leiding voor het overblijfsel

En daarom wacht de HEERE, opdat Hij u genadig zal zijn; en daarom zal Hij Zich verheffen om Zich over u te ontfermen. Voorzeker, de HEERE is een God van recht. Welzalig zijn allen die Hem verwachten.

JESAJA 30:18

In dat geval hebben we het natuurlijk inmiddels over het Messiaanse tijdperk.

Dat zou het overblijfsel zijn.

Want op Sion zal het volk wonen, in Jeruzalem, u hoeft nooit meer te wenen. Hij zal u zeker genadig zijn op uw luide roepen: zodra Hij dat hoort, zal Hij u antwoorden.

JESAJA 30:19

Dit zijn dus degenen die op Hem wachten, het overblijfsel. Ze zullen niet meer huilen.

De Heere zal u wel geven brood van benauwdheid en water van verdrukking, maar uw leraren zullen zich niet langer verbergen: uw ogen zullen uw leraren zien.

JESAJA 30:20

Let erop wie het geeft: God doet dat.

Dus als je door beproevingen heen gaat, luister dan naar je leraren. Je kunt naar mijn serie gaan over hoe je lijden kunt begrijpen. Die zal je helpen wanneer je door verdrukkingen heen gaat. God geeft ons beproevingen, maar Hij geeft ons ook

bemoediging door onderwijzers of anderen. Dat zijn mensen die ongetwijfeld in de plaats komen van de rabbi's of de priesters die de wet onderwezen. In het lichaam van Christus zijn er nu leraren die de belangrijkste onderwijzers van de wet zijn.

Met uw eigen oren zult u een woord van achter u horen: Dit is de weg, bewandel die. Dit voor het geval u naar rechts of naar links zou gaan.

JESAJA 30:21

Waarom komt de stem van achter je? Omdat je van de weg bent afgeweken. Het is de stem van je leraren. Zij worden voorgesteld als mensen die op de juiste weg staan en je leren welke kant je op moet gaan. Als je van de weg afwijkt, staan zij nog steeds achter je op die weg en roepen ze je terug:

Dit is de weg, ga die maar.

Ook al raken christenen soms een beetje uit koers, er zal een getuigenis zijn, ongetwijfeld van degenen die het Woord onderwijzen. Zij zullen hen terugroepen naar de juiste weg en zeggen:

Dit is de weg. Ga deze kant op.

Dan zult u voor onrein houden uw met zilver bedekte gesneden beelden en uw met goud overtrokken gegoten beelden. U zult ze wegwerpen als een menstruatiedoek; u zult ervan zeggen: Weg ermee!

JESAJA 30:22

Je zult dus alle vroegere goden of afgoderij die in je leven zijn geweest, afzweren.

7

Christus geneest en herstelt Zijn volk

Dan zal Hij regen geven over uw zaad waarmee u het land ingezaaid hebt, en brood koren als opbrengst van het land; het zal vol en overvloedig zijn. Op die dag zal uw vee grazen op wijde weidegronden. De koeien en ezels die het land bewerken, zullen gezouten voer eten, dat geschud is met schep en zeef. Er zullen op elke hoge berg en elke verheven heuvel beken zijn en waterstromen, op de dag van de grote slachting, wanneer de torens zullen vallen.

JESAJA 30:23-25

Dus ook al vallen de torens van de stad Jeruzalem, God voorziet in een andere waterstroom voor degenen die het overblijfsel vormen. Bovendien zal het licht van de maan zijn als het licht van de zon. Het licht van de zon zal zevenmaal zo sterk zijn, als het licht van zeven dagen, op de dag dat de HEERE de kneuzing van Zijn volk verbindt en de slagwond die hun is toegebracht, geneest.

Denk eraan dat het volk aan het begin van Jesaja leek op een man die van top tot teen onder de blauwe plekken en etterende zweren zat, en niemand had ze verbonden. Welnu, er zal een dag komen waarop God ze zal verbinden. Wie gaat dat voor Hem doen? Natuurlijk geeft Jesaja ons daar ook het antwoord op, in Jesaja hoofdstuk 61, een passage die Jezus aanhaalt als een passage die over Hemzelf gaat. In Jesaja 61:1 staat:

De Geest van de Heere HEERE is op Mij, omdat de HEERE Mij gezalfd heeft om een blijde boodschap te brengen aan de zachtmoedigen. Hij heeft Mij gezonden om te verbinden de gebrokenen van hart, om voor de gevangenen vrijlating uit te roepen en voor wie gebonden zaten, opening van de gevangenis;

JESAJA 61:1

Zo staat het in het Hebreeuws. De besproken Engelse Bijbelvertaling heeft hier ‘genezen’, terwijl de HSV eveneens ‘verbinden’ gebruikt. Jezus is Degene Die gezonden is om de wond van Zijn volk te verbinden. En dus zou Jezus komen op de dag waarover hier gesproken wordt. Dat heeft Hij ook gedaan, zoals Jezus zei:

Hij begon tegen hen te zeggen: Heden is deze Schrift in uw oren in vervulling gegaan.

LUKAS 4:21

Het tijdperk waarnaar we hier verwijzen, is dus het tijdperk dat voor ons is ingeluid met de komst van Christus.

8

God keert Zich tegen Assyrië

Nu lijkt het volgende gedeelte te gaan over Gods oordeel over Assyrië. We weten dat dit gebeurde toen Hizkia zich tot God wendde. Het kan gaan over wat er bij de poorten van Jeruzalem gebeurde, of over een later moment, toen Assyrië door Babylon werd veroverd. Met andere woorden, het kan gaan over het uiteindelijke einde van Assyrië.

Assyrië vormt in het hele boek Jesaja een bedreiging voor Juda en Israël. Tijdens het hele leven van Jesaja was Assyrië het gevaar. En dus ziet hij, zoals hij dat ook in hoofdstuk 10 zag, dat God uiteindelijk Zijn zwaard tegen Assyrië zal keren, nadat Hij Assyrië heeft gebruikt om te doen wat het moest doen. Ook zij zullen voor het gerecht aan de beurt komen.

In vers 27 staat:

Zie, de Naam van de HEERE komt van ver, Zijn toorn brandt — de last is zwaar — Zijn lippen zijn vol gramschap, Zijn tong is als verterend vuur.

JESAJA 30:27

Ik weet dat dit over Assyrië gaat, omdat Hij verderop, in vers 31, terloops Assyrië noemt. Dat staat er niet meteen, maar dit is tegen Assyrië gericht, want Hij noemt Assyrië in vers 31 als het doelwit van Zijn oordeel.

Maar let op de bewoording:

Kijk, de Naam van de Heer komt van ver.

In hoofdstuk 19, vers 1, werden de Assyriërs die tegen Egypte optrokken als volgt beschreven:

De last over Egypte. Zie, de HEERE rijdt op een snelle wolk en komt in Egypte. De afgoden van Egypte zullen beven voor Zijn aangezicht en het hart van de Egyptenaren zal smelten in hun binnenste.

JESAJA 19:1

God kwam daar dus door middel van de Assyrische legers. Wat hier tegen Assyrië komt, is óf rechtstreeks de Engel van de HEERE, Die hen bij de poorten van Jeruzalem treft, óf misschien een verwijzing naar hun latere oordeel door middel van Babylon. Maar opnieuw komt de Heere. Het is de Naam van de Heere Die uit de verte komt, met toorn en verterend vuur.

9

Assyriës oordeel brengt vreugde

Zijn adem is als een overstromende beek, die reikt tot de hals, om de heidenvolken te wannen met de wan van nutteloosheid; en een toom die doet dwalen, ligt op de kaken van de volken.

JESAJA 30:28

Dat is interessant, want in hoofdstuk 10 en elders wordt dat over Assyrië gezegd. Ze trekken op tegen Jeruzalem, of tegen Juda, en bedekken het tot aan de hals. Dat wil zeggen dat alleen het hoofd er nog bovenuit steekt. Het is bijna alsof dezelfde bewoording wordt gebruikt voor de manier waarop God vervolgens Assyrië zal oordelen:

Zijn adem is als een overstromende beek, die reikt tot de hals, om de heidenvolken te wannen met de wan van nutteloosheid; en een toom die doet dwalen, ligt op de kaken van de volken. Er zal een lied bij u zijn, als in de nacht waarin men zich heiligt voor een feest; en blijdschap van hart, als bij iemand die met fluit spel voortgaat om te komen tot de berg van de HEERE, tot de Rots van Israël.

JESAJA 30:28-29

Waarschijnlijk heeft hij het er hier over dat Gods volk blijdschap zal hebben en feest zal vieren wanneer Assyrië valt, of wanneer de vijanden in het algemeen vallen.

De HEERE zal Zijn majestueuze stem doen horen, Hij zal het neerkomen van zijn arm doen zien in grimmige toorn: een vlam van verterend vuur, slagregens, een vloed, hagelstenen.

JESAJA 30:30

Dat is Zijn oordeel.

Want door de stem van de HEERE zal Assyrië verpletterd worden, hij die met de roede sloeg. En over al waar de door God beschikte staf voorbij is getrokken, overal waarop de HEERE die heeft doen rusten, zullen er tamboerijnen en harpen zijn, want met alles in beroering brengende strijdhandelingen zal Hij hen bestrijden.

JESAJA 30:31-32

Er zal een oordeel over Assyrië komen dat ertoe zal leiden dat degenen die overwonnen zijn, feestvieren. Naast het oordeel zullen er, overal waar de staf van het oordeel langskomt, ook tamboerijnen en harpen zijn. Dat zullen mensen zijn die zich verheugen.

Vers 33 zegt:

10

Tofet en het Dal van Hinnom

Want de verbrandingsplaats is al eerder gereedgemaakt, ook voor de koning is hij in gereedheid gebracht. Hij heeft hem diep gemaakt en wijd. Voor zijn brandstapel is er vuur en hout in overvloed. De adem van de HEERE zal hem aansteken als een zwavelstroom.

JESAJA 30:33

Dat is de plaats waar je dode lichamen zou verbranden.

De besproken Engelse Bijbelvertaling gebruikt hier de naam 'Tofet', waar de HSV 'de verbrandingsplaats' heeft. Nu, wat is Tofet? Tofet is een woord dat 'de trommel' betekent, en het was de naam van een plaats. Het is in feite de naam van dezelfde plaats die het Dal van Hinnom werd genoemd. We weten dit omdat Jeremia ons dat vertelt in Jeremia hoofdstuk 7. Jeremia 7, vanaf vers 32. Eigenlijk wordt in vers 31 vermeld dat de mensen van Juda in het Dal van Hinnom, in Tofet, hun kleine kinderen hadden verbrand voor een afgod die Molech heette. Daarom staat er in vers 32:

Daarom, zie, er komen dagen, spreekt de HEERE, dat het niet meer Tofet of het dal Ben-Hinnom zal genoemd worden, maar Moorddal. Men zal in Tofet begraven, omdat er nergens anders plaats zal zijn.

JEREMIA 7:32

Dit zijn verschillende namen voor dezelfde plaats. Die werd Tofet genoemd. Die werd ook het Dal van de zonen van Hinnom genoemd, of het Dal van Hinnom. Maar het zal het Dal van de Slachting worden genoemd, want men zal in Tofet begraven totdat er geen ruimte meer is. De lijken van de mensen zullen voedsel zijn voor de vogels van de hemel en voor de dieren van de aarde, en niemand zal ze weggagen.

Het Dal van Hinnom ligt tegenwoordig buiten Jeruzalem, ten zuidwesten van de muren van de Oude Stad. Predikers en veel commentatoren zeggen vaak dat het Dal van Hinnom een vuilstortplaats was. We weten dat dit de plaats was waar Manasse en anderen hun kinderen als offers aan Molech verbrandden. Josia, de goede koning, maakte daar een einde aan en verontreinigde het Dal van Hinnom. Dat wil zeggen: hij maakte het ongeschikt voor aanbidding.

Velen zeggen dat hij er de vuilstortplaats van de stad van maakte, zodat al het afval en vuilnis uit Jeruzalem daarheen werd gebracht en vervolgens werd verbrand. De vuren bleven voortdurend branden, omdat men er steeds meer afval in gooide. Net als bij een vuilstortplaats in onze tijd: als je afval in het vuur van de verbrandingsoven blijft gooien, blijft het branden. Soms wordt zelfs beweerd dat deze vuilstortplaats buiten Jeruzalem werd gebruikt om de lichamen te verbranden van misdadigers of van mensen die om een andere reden geen normale begrafenis kregen.

Dit beeld van het Dal van Hinnom als vuilstortplaats is betwist, omdat er in feite niet veel historische documentatie bestaat voor de bewering dat het een vuilstortplaats was. De vroegste verwijzing naar het Dal als vuilstortplaats lijkt uit de elfde eeuw te komen, van een rabbi die er op die manier over schreef. Hij zei dat het een vuilstortplaats was, maar hij schreef duizend jaar na de gebeurtenissen rond de val van Jeruzalem. Hij kon dat niet per se weten, tenzij hij oudere bronnen had. Die oudere bronnen zijn ons niet bekend. Uit historische bronnen kan dus niet worden vastgesteld wat zo vaak wordt gezegd, namelijk dat het Dal van Hinnom een vuilstortplaats was.

Maar we kunnen wel vanuit de Schrift vaststellen dat het de plaats was waar lijken werden neergegoid en verbrand. Jesaja zegt dat in vers 33:

Tofet is lang geleden aangelegd; ja, het is voor de koning klaargemaakt; Hij heeft het diep en groot gemaakt. De brandstapel —dat is de plaats waar je lichamen verbrandt—

Vuur en zwavel.

11

Gehenna als beeld van het oordeel

De beeldspraak van vuur en zwavel in Gehenna, dat het Dal van Hinnom betekent, komt aan de orde in het boek Openbaring. Hoewel Gehenna in Openbaring niet bij name wordt genoemd, is er wel vuur en zwavel in de poel van vuur. Jezus noemt Gehenna en spreekt erover als een plaats waar de vuren niet uitgaan:

En zij zullen de stad uit gaan en zien de dode lichamen van de mannen die tegen Mij in opstand zijn gekomen; want hun worm zal niet sterven en hun vuur zal niet uitgeblust worden, en zij zullen voor alle vlees een afgrijzen zijn.

JESAJA 66:24

Jezus ontleent hier in feite woorden aan Jesaja. Jesaja 66:24 zegt dat ook, maar noemt het Dal van Hinnom niet bij name.

Wat we wel hebben, is dat Jesaja, Jeremia, Jezus en Johannes in het boek Openbaring allemaal spreken over een uiteindelijke plaats van oordeel, die soms het Dal van Hinnom wordt genoemd. Soms wordt erover gesproken als vuur en zwavel. Soms wordt er alleen over gesproken als een vurige oven of iets dergelijks.

In de tijd van Jezus waren veel rabbi's het woord Gehenna, waarvan de letterlijke vertaling eenvoudigweg Dal van Hinnom is, gaan gebruiken om helemaal niet naar het Dal van Hinnom te verwijzen, maar naar het lot van de doden. Sommige rabbi's gebruikten het woord Gehenna zelfs in de tijd van Jezus gewoonlijk voor het oordeel na de dood dat over de verlorenen zou komen. Gewoonlijk hadden ze daarbij heidenen op het oog, of zeer goddeloze Joden, en het ging over bestraffing na de dood.

Deze rabbi's hadden dit gebruik van het woord Gehenna al vóór de tijd van Jezus ontwikkeld, maar ze hadden het niet uit de Bijbel gehaald. Ze hadden het uit andere bronnen. Hun Bijbel, het Oude Testament, spreekt niet over toestanden na de dood.

De rabbi's hadden hierover gespeculeerd en waren in feite met ideeën gekomen die sterk leken op de ideeën van de Egyptenaren in het Egyptische Dodenboek, of op die van de zoroastriërs uit Perzië.

Het is niet verrassend dat de meeste Joden in de intertestamentaire periode in Egypte of Perzië woonden. Degenen die na de tijd van Daniël nog als overblijfsel in Perzië waren, bevonden zich nog steeds in die gebieden. Een van de grootste Joodse bevolkingsgroepen in de tijd vóór het Nieuwe Testament bevond zich natuurlijk in Alexandrië in Egypte. Het is dus niet verrassend dat Egyptische en Perzische ideeën hun weg vonden naar het denken van de rabbi's. Zeker niet omdat zij vragen probeerden te beantwoorden over onderwerpen waar de profeten van het Oude Testament nooit over hadden gesproken. Namelijk: wat gebeurt er met mensen wanneer ze sterven? Wat gebeurt er vervolgens wanneer mensen sterven?

De openbaring van het Oude Testament gaf geen antwoord op die vragen. Sommige heidense godsdiensten gaven wel antwoorden, en de rabbi's leken die antwoorden over te nemen en door te geven. Het waren dus de rabbi's die de naam Gehenna, of het Dal van Hinnom, aan deze traditionele ideeën verbonden.

12

Bedoelde Jezus met Gehenna de hel?

Veel geleerden geloven dat Jezus met Gehenna de hel bedoelde. In onze Engelse vertalingen wordt het helaas zelfs altijd met 'hell' vertaald, terwijl dat in feite geen vertaling is. Gehenna betekent Dal van Hinnom. Het betekent niet hel. Maar de rabbi's gebruikten het woord om te spreken over wat wij misschien de hel zouden noemen. Daarom geloven veel geleerden dat het gerechtvaardigd is om Gehenna als hel te vertalen, aangezien Jezus het volgens hen op dezelfde manier zou hebben gebruikt als de rabbi's.

Misschien deed Hij dat. Als Hij dat deed, is dat vreemd, aangezien Jezus heel weinig respect had voor de tradities van de rabbijnen en er vaak naar verwees als tradities van mensen, in tegenstelling tot het Woord van God. Als Jezus werkelijk vond dat de rabbijnen gelijk hadden dat Gehenna na het graf een plaats van vuur en zwavel voor de

goddelozen is, dan bevestigt Hij in zekere zin dat ze bij toeval gelijk hadden. God had dit namelijk nooit aan hen geopenbaard. Als ze gelijk hadden, hadden ze het van de Egyptenaren en de Perzen, of misschien uit hun eigen verbeelding. Het kwam niet uit het Oude Testament of enige geïnspireerde Schrift.

Het lijkt mij heel vreemd om je voor te stellen dat mensen in de intertestamentaire periode, die speculeerden over de toestand van de doden en daarvoor putten uit heidense godsdiensten, daarover werkelijk tot een juiste opvatting zouden komen, terwijl de profeten van God zulke informatie niet hadden gekregen. Het lijkt mij heel onkarakteristiek voor Jezus om de Joodse ideeën hierover, die niet geïnspireerd waren, te bevestigen. Het lijkt waarschijnlijker dat Jezus het woord Gehenna gebruikte zoals Jesaja en Jeremia dat deden: als het Dal van Hinnom, een plaats waar lijken werden neergeworpen.

Hoewel Hij misschien niet specifiek het letterlijke Dal van Hinnom voor ogen had, kon een plaats waar lijken werden neergeworpen bij uitstek met het Dal van Hinnom worden geassocieerd, aangezien dit daar inderdaad gebeurde. Jesaja zegt dat het gebeurde. Jeremia zei dat het gebeurde. Dit beeld van Gehenna kan van invloed zijn geweest op de ideeën van de rabbijnen over een toestand na de dood. Maar bij Jesaja en Jeremia gaat het niet over een toestand na de dood, maar eenvoudig over wat er met lijken gebeurt, zelfs op de plaats waar het vuur niet uitgaat en de worm niet doodgaat. Jezus ontleende deze uitdrukkingen aan Jesaja om over Gehenna te spreken. Jezus paste ze inderdaad toe op Gehenna. In Markus hoofdstuk 9 sprak Hij over Gehenna:

13

Lijken, vuur en de val van Jeruzalem

waar hun worm niet sterft en het vuur niet uitgeblust wordt.

MARKUS 9:48

Die bewoording komt uit Jesaja 66:24. Merk op dat Jesaja de bewoording levert die Jezus hier voor Gehenna gebruikt. Jesaja 66:24 zegt:

En ze zullen naar buiten gaan en kijken naar de lijken van de mannen die tegen Mij in opstand zijn gekomen, want hun worm gaat niet dood en hun vuur gaat niet uit, en iedereen zal van hen walgen.

We hebben het niet over levende zielen in een plaats als de hel. We hebben het over lijken die worden verbrand als opgestapeld brandhout in een dal. Jesaja 66 noemt Tofet of het Dal van Hinnom niet als de locatie, hoewel hij dat hier in hoofdstuk 30 wel doet. Maar Jezus neemt die woorden van Jesaja en past ze toe op Gehenna.

Als dat erg verwarrend is, dan hoort dat ook zo te zijn. Er zijn veel lijnen binnen deze traditie over Gehenna, zowel bijbelse als buitenbijbelse, die uit elkaar gehouden moeten worden. Maar waar het uiteindelijk op neerkomt, is dat Jezus met het woord Gehenna óf een Joodse traditie bevestigde die de term Gehenna gebruikte in de betekenis van de hel, óf een profetische traditie uit het Oude Testament bevestigde die het woord Gehenna gebruikte voor de plaats waar lijken worden neergeworpen nadat God de stad heeft geoordeeld en de lijken verwijderd moeten worden.

Persoonlijk neig ik naar het laatste, aangezien ik geloof dat Jezus eerder in overeenstemming met de profeten spreekt dan met de rabbijnen en de Joodse tradities. Ik denk dat Jezus niet waarschuwde voor wat wij de hel noemen, maar voor de verwoesting van Jeruzalem en voor het feit dat de lichamen en lijken van degenen die door de Romeinen in Jeruzalem gedood zouden worden, daar zouden worden neergeworpen, net zoals in de tijd van Jeremia de lichamen en lijken van degenen die door de Babyloniërs waren gedood in Gehenna werden neergeworpen. Dat lijkt mij de waarschijnlijkste manier waarop Jezus het woord gebruikt.

Jesaja is hier de eerste van de profeten die er iets over zegt. Hij brengt het in verband met vuur en zwavel en met lijken die erin worden geworpen. Het is een brandstapel voor degenen die geen normale begrafenis krijgen. Het is een massagraf.

14

Egypte is geen vervanging voor God

Hoofdstuk 31 van Jesaja:

Wee hun die afdalen naar Egypte om hulp, die steunen op paarden, vertrouwen op strijdwagens, omdat er zoveel zijn, op ruiters, omdat die zeer machtig zijn, maar die geen acht slaan op de Heilige van Israël en de HEERE niet zoeken.

JESAJA 31:1

Vertrouwen op militaire macht in plaats van op God roept dit wee over hen af.

Toch is ook Hij wijs. Hij brengt onheil en neemt Zijn woorden niet terug. Hij staat op tegen het huis van de kwaaddoeners en tegen de hulp van wie onrecht bedrijven. De Egyptenaren zijn mensen en niet God; hun paarden zijn vlees en geen geest. Wanneer de HEERE Zijn hand uitstrekt, zal zowel de helper struikelen als wie geholpen wordt vallen, en samen zullen zij omkomen.

JESAJA 31:2-3

— dat wil zeggen, God —

Dit is hypothetisch. Als de Egyptenaren ervoor kozen om te komen, kon God Zijn hand uitstrekken en zowel degenen die hielpen, de Egyptenaren, als Jeruzalem, dat geholpen werd, wegvagen. Zoals we herhaaldelijk hebben gezegd, deed God dit uiteindelijk niet, omdat de Egyptenaren niet kwamen en omdat Jeruzalem zich bekeerde en zich tot God wendde. Deze rampen gebeurden niet.

Maar wat Hij zegt, is: 'Als jullie op Egypte rekenen om jullie te helpen wanneer God tegen jullie is, kunnen jullie daar maar beter nog eens over nadenken. Want als Egypte komt opdagen om jullie te helpen en Ik tegen jullie ben, gaan zowel jullie als Egypte

ten onder.' God is sterker dan de paarden en strijdwagens van Egypte.

15

God bevrijdt Jeruzalem van Assyrië

Maar de verzen 4 tot en met 9 vertellen vervolgens dat er bekering zal zijn en dat God Jeruzalem op korte termijn uit de macht van Assyrië zal bevrijden. Nu wijst het feit dat hij deze bevrijding op korte termijn voorzegt erop dat al zijn herhaalde verwijzingen naar het oordeel waarschijnlijk verder reiken dan deze onmiddellijke crisis, naar een latere tijd. Hij zegt:

Want zo heeft de HEERE tegen mij gezegd: Zoals een leeuw of een jonge leeuw gromt boven zijn prooi — al wordt tegen hem een menigte herders samengeroepen, hij ontstelt niet door hun stemgeluid en hij krimpt niet ineen voor hun menigte — zo zal de HEERE van de legermachten neerdalen om te strijden om de berg Sion en zijn heuvel. Zoals vogels boven hun nest vliegen, zo zal de HEERE van de legermachten Jeruzalem beschermen, Hij zal het beschermen en redden, Hij zal het voorbijgaan en bevrijden.

JESAJA 31:4-5

Dit vers werd aangehaald door sommige profetiestudenten, futuristen, die spraken over een gebeurtenis — ik weet niet meer precies welke gebeurtenis. Volgens mij was het in de Eerste Wereldoorlog of de Tweede Wereldoorlog, toen geallieerde militaire vliegtuigen over Jeruzalem vlogen en de stad van indringers bevrijdden. Volgens mij waren het destijds misschien de Turken. Ik weet niet meer precies welke gebeurtenis het was, maar ik heb profetieleraars vaak horen zeggen dat dit de profetie vervulde dat God Sion zou bevrijden zoals vogels over Jeruzalem vliegen. Dat wil zeggen: vliegtuigen vlogen als vogels over Sion en bevrijdden het van een bepaalde moderne ramp in de twintigste eeuw.

Dit gaat niet over rampen in de twintigste eeuw. Het gaat over Assyrië, zoals we zullen zien wanneer we bij vers 8 komen. Het gaat over de onmiddellijke bedreiging voor Jeruzalem in de tijd van Jesaja. In dit geval lijkt het niet verder te reiken dan dat. Er staat:

Bekeer u tot Hem van Wie de Israëlieten diep afvallig geworden zijn, want op die dag zal ieder verwerpen zijn zilveren afgoden en zijn gouden afgoden, die uw eigen handen voor uzelf hebben gemaakt, tot zonde. Assyrië zal vallen door het zwaard, maar niet door dat van een man; en het zwaard, maar niet van een mens, zal hem verslinden. Hij zal vluchten voor het zwaard en zijn jongemannen zullen herendienst verrichten.

JESAJA 31:6-8

Een engel doodde de Assyriërs en verdreef hen uit Jeruzalem, niet een mens.

De daadwerkelijke vervulling hiervan wordt later door Jesaja opgetekend, in hoofdstuk 37, vers 36. In Jesaja 37:36 staat:

Toen trok de engel van de HEERE ten strijde en sloeg in het legerkamp van Assyrië honderdvijfentachtigduizend man neer. Toen men de volgende morgen vroeg opstond, zie, het waren allemaal dode lichamen.

JESAJA 37:36

waarschijnlijk in het Hinnomdal, trouwens.

Daarop brak Sanherib, de koning van Assyrië, op. Hij trok weg en keerde naar zijn land terug; en hij bleef in Ninevé.

JESAJA 37:37

Zo staat er dus in Jesaja 31:9:

En zijn rots zal van angst verdertrekken, en zijn vorsten zullen ontstellen door de banier, spreekt de HEERE, Die op Sion een vuur heeft en in Jeruzalem een oven.

JESAJA 31:9

— dat wil zeggen, Assyrië trekt zich terug —

16

God verdedigt Sion als een leeuw

De besproken Engelse vertaling heeft hier ‘zijn vesting’, waar de HSV ‘zijn rots’ heeft. Met die vesting wordt waarschijnlijk Ninevé bedoeld. Wanneer God besluit de kant van Jeruzalem te kiezen, heeft Hij alles wat nodig is om Zich van de Assyriërs te ontdoen. Hij is als een leeuw die een lam uit een kudde grijpt. Wanneer alle herdersjongens met hun stokken en stenen komen om te proberen de leeuw weg te jagen, blijft de leeuw onverstoort. Hij laat zich niet intimideren door een stel kleine herdersjongens. Dat is het beeld dat in vers 4 wordt gegeven:

Want zo heeft de HEERE tegen mij gezegd: Zoals een leeuw of een jonge leeuw gromt boven zijn prooi — al wordt tegen hem een menigte herders samengeroepen, hij ontstelt niet door hun stemgeluid en hij krimpt niet ineen voor hun menigte — zo zal de HEERE van de legermachten neerdalen om te strijden om de berg Sion en zijn heuvel.

JESAJA 31:4

Hij gaat zijn prooi niet opgeven aan een paar herders met stokken en stenen. Een leeuw laat zich eenvoudigweg niet zo gemakkelijk intimideren.

Hij zegt dat God zo is. Laat alle herders die dat willen maar tegen God optrekken, en alle legers die dat willen eveneens. Als Hij de Zijnen wil verdedigen, kan Hij dat doen. Hij doet dat niet met het zwaard van een mens, en ook niet met het zwaard van de mensheid, maar bovennatuurlijk, zoals we later zien.

17

De rechtvaardige Koning en Zijn rijk

Nu hoofdstuk 32:

Zie, een Koning zal regeren in gerechtigheid, en vorsten zullen heersen overeenkomstig het recht. Die Man zal zijn als een beschutting tegen de wind, een schuilplaats tegen de vloed, als waterbeken in een dorre streek, als de schaduw van een zware rots in een dorstig land. Dan zullen de ogen van wie zien, zich niet afwenden, en de oren van wie horen, zullen er acht op slaan. Het hart van onbedachtzamen zal inzicht krijgen, en de tong van stamelaars zal bedreven zijn om duidelijk te spreken.

JESAJA 32:1-4

Dit betekent dat mensen die vroeger stotteraars waren, die vroeger dom en onbezonnen waren en die vroeger blind waren, zullen horen, zien en begrijpen. Dit komt opnieuw aan de orde in hoofdstuk 35, een passage over het Koninkrijk. Toen Johannes de Doper boodschappers naar Jezus stuurde, zei hij natuurlijk:

Bent U degene die zou komen of niet?

Jezus wees juist op deze dingen die gebeurden als antwoord op de vraag van Johannes.

En Jezus antwoordde en zei tegen hen: Ga heen en bericht Johannes wat u hoort en ziet: blinden worden ziende en kreupelen kunnen lopen; melaatsen worden gereinigd en doven kunnen horen; doden worden opgewekt en aan armen wordt het Evangelie verkondigd;

MATTHEÛS 11:4-5

Dit soort dingen zijn tekenen van het feit dat Hij inderdaad Degene was Die komen zou, en dat Hij het tijdperk van het Koninkrijk inluidde. Johannes zou dat verband moeten kunnen leggen als die informatie hem werd gegeven, zei Jezus.

Een dwaas zal niet langer edelmoedig genoemd worden, en van een bedrieger zal niet gezegd worden: Hij is vrijgevig, want een dwaas spreekt dwaasheid en zijn hart bedrijft onrecht door het plegen van goddeloosheid, het spreken van lastertaal tegen de HEERE, het onverzadigd laten van de hongerige, en het de dorstige aan drinken doen ontbreken. De middelen van de bedrieger zijn slecht; hij beraamt schandelijke plannen om de ellendigen te gronde te richten door leugenachtige woorden, en wanneer de arme spreekt, het recht.

JESAJA 32:5-7

Dat wil zeggen: wanneer zij het juiste zeggen.

Maar de edelmoedige beraamt edelmoedige plannen en hij staat voor edelmoedige daden.

JESAJA 32:8

Met andere woorden, in het Messiaanse tijdperk zullen er nog steeds slechte mensen zijn. Ze zullen niet in aanzien staan. Een dwaas, een vrek, een slecht mens, een mens die niet vrijgevig is, zal niet als een goed mens worden beschouwd. Bedenk dat Jesaja eerder zei:

Wee hun die het kwade goed noemen en het goede kwaad; die duisternis voorstellen als licht, en licht als duisternis; die bitter voorstellen als zoet en zoet als bitter.

JESAJA 5:20

Dat gebeurt in een samenleving zoals die in zijn tijd in Jeruzalem was. Blijkbaar hadden ze de moraal op zijn kop gezet, zodat een vrek, een dwaas of iemand anders die geen goed mens is, een vrijgevig of wijs mens wordt genoemd. Dat is niet waar. Maar er zijn vrijgevige mensen, zegt vers 8, en zo iemand staat bekend om zijn vrijgevigheid, niet vanwege een bepaalde reputatie die berust op een onjuiste maatstaf waarmee mensen worden beoordeeld.

18

Oordeel over de zorgeloze vrouwen

Vers 9 zegt:

Zorgeloze vrouwen, sta op, luister naar mijn stem! Onbezorgde dochters, neem mijn woorden ter ore!

JESAJA 32:9

Dit herinnert ons aan hoofdstuk 3, waar hij zich uitsprak tegen de hoogmoedige vrouwen van Jeruzalem en over het oordeel dat over hen zou komen. Maar nog meer doet het denken aan Amos, hoofdstuk 6, waar Amos zich richt tot de hoogmoedige vrouwen van Jeruzalem, dezelfde vrouwen. Amos 6:1 zegt:

Wee de zorgelozen in Sion, en de onbezorgden op de berg van Samaria, de beroemdsten van de voornaamste van de volken, en tot wie het huis van Israël komt.

AMOS 6:1

In dit geval is het probleem dat men zorgeloos leeft in Sion. Amos spreekt wel over de vrouwen. Dat staat daar niet in hoofdstuk 6, maar degenen die zorgeloos leven worden aangesproken. Dat is ook een uitdrukking die in Jesaja 32:9 wordt gebruikt.

Amos spreekt in hoofdstuk 4 wel tot de vrouwen. Hij zegt:

Luister naar dit woord, koeien van Basan die op de berg van Samaria zijn, u, die de geringen onderdrukt, die de armen mishandelt, die tegen hun heren zeggen: Breng ons iets, zodat wij kunnen drinken.

AMOS 4:1

Het zijn vrouwen. De besproken Engelse vertaling laat hen tegen hun echtgenoten spreken; de HSV heeft het ruimere 'hun heren'. Hij noemt hen koeien, welvarende koeien, en zij onderdrukken de armen, enzovoort. Soms worden de vrouwen aangesproken, en in Amos, hoofdstuk 6 en 4, worden degenen aangesproken die zorgeloos leven in Sion. Maar hier, in Jesaja 32:9, zijn het vrouwen die zorgeloos leven in Sion. Beide gedachten worden hier gecombineerd.

Hij zegt:

Zorgeloze vrouwen, sta op, luister naar mijn stem! Onbezorgde dochters, neem mijn woorden ter ore! Over ruim een jaar zult u sidderen, onbezorgde dochters, want het zal gedaan zijn met de wijnoogst; geen inzameling van de oogst zal er komen.

JESAJA 32:9-10

Jullie zullen je wijn niet meer kunnen drinken.

Beef, zorgeloze vrouwen; sidder, onbezorgde dochters!
Trek uw kleren uit, doe alles uit! Omgord uw heupen met een rouwgewaad.

JESAJA 32:11

Bedenk dat hij in hoofdstuk 3 zei dat God die vrouwen, met al die opsmuk, naakt zou uitkleden en dat ze naakt in gevangenschap zouden gaan. Maar Hij zegt: doe jezelf een plezier. Kleet jezelf uit. Dat wil zeggen: trek een rouwgewaad aan en bekeer je. Dan hoeft God je niet uit te kleden. Je hebt de keus. Je kunt jezelf vernederen, of God kan je vernederen. Als God je vernedert, is dat veel zwaarder voor je.

Men zal rouw bedrijven om de borsten, om de begerenswaardige akkers, om de vruchtbare wijnstokken. Op het land van mijn volk zullen dorens en distels opkomen, ja, op alle vreugdehuizen in de uitgelaten stad.

JESAJA 32:12-13

Dat is de stad die zich tijdelijk verheugt in haar zonden.

Want het paleis zal verlaten zijn, het stadsrumoer zal ophouden;
Ofel en wachttorens zullen tot in eeuwigheid als grotten zijn, een
vreugde voor wilde ezels, een weide voor kudde.

JESAJA 32:14

Dit is natuurlijk Jeruzalem.

19

De Geest maakt de woestijn vruchtbaar

Totdat over ons uitgegoten wordt de Geest uit de hoogte. Dan zal
de woestijn tot een vruchtbaar veld worden en het vruchtbare
veld zal als een woud beschouwd worden.

JESAJA 32:15

Opnieuw wordt de Geest uitgestort als rivieren in de woestijn en verandert Hij die in
vruchtbaar land. Sion wordt veranderd in een woestenij, maar daarna wordt de Geest
uitgestort en wordt het veranderd in een vruchtbaar veld. Natuurlijk is het het Nieuwe
Jeruzalem dat het vruchtbare veld is waarop God Zijn Geest heeft uitgestort. Hij
stortte Zijn Geest uit met Pinksteren. Dit verwijst naar het overblijfsel dat daar in de
stad was. Zij werden vruchtbaar, terwijl de rest van de stad doornen en distels werd.

Het recht zal wonen in de woestijn en de gerechtigheid zal
verblijven op het vruchtbare veld. De vrucht van de
gerechtigheid zal vrede zijn, en de uitwerking van de
gerechtigheid: rust en veiligheid tot in eeuwigheid.

JESAJA 32:16-17

Dat is in wezen wat Paulus zei in Romeinen 5:1:

Wij dan, gerechtvaardigd uit het geloof, hebben vrede bij God door onze Heere Jezus Christus.

ROMEINEN 5:1

— dat is gerechtigheid —

Omdat we gerechtvaardigd zijn, hebben we vrede. Het gevolg van gerechtigheid is rust, vrede en zekerheid, omdat Christus ons vrede heeft gegeven doordat we door geloof gerechtvaardigd zijn, zoals Romeinen 5:1 zegt.

Mijn volk zal verblijven in een woonplaats van vrede, in veilige woningen, in oorden van zorgeloze rust; maar waar men afdaalt in het woud, zal het hagelen en de stad zal wegzinken in de diepte.

JESAJA 32:18-19

— natuurlijk de natuurlijke stad Jeruzalem.

Welzalig bent u die aan alle wateren zaait, die rund en ezel daarheen drijft.

JESAJA 32:20

20

Geestelijke vrede in een onrustige wereld

Wat hij bedoelt, is dat er een gezegend overblijfsel is, ook al komt de stad Jeruzalem onder het oordeel. Jezus noemde hen zalig:

Zalig zijn de armen van geest, want van hen is het Koninkrijk der hemelen.

MATTHEÛS 5:3

Gezegend zijn degenen die behoren tot het overblijfsel dat dit alles overleeft en dat lang genoeg leeft om die vredige tijd te zien, waarin ze in vrede hun zaad bij de wateren kunnen zaaien. Ze kunnen hun os en hun ezel eropuit sturen en hoeven zich geen zorgen te maken dat die gestolen of door wilde dieren gegrepen worden. Dit zijn beelden uit de landbouw. We beseffen natuurlijk dat niets hiervan helemaal letterlijk is. Dat de stad ten onder gaat, is in wezen letterlijk. Maar de beelden van de woestijn die een vruchtbaar veld wordt en dergelijke, zijn de beelden uit het boerenleven die zo vaak bij Jesaja voorkomen. Het zijn eenvoudigweg beelden van een verandering van waardeloosheid naar vruchtbaarheid. God zoekt altijd vrucht, en het volk van God wordt uiteindelijk vruchtbaar. Terwijl dat wordt gezegd, worden er beelden gebruikt uit de landbouw, de akkerbouw en de veeteelt. Maar het zijn bijzonder aantrekkelijke beelden: vredige tijden. De vijanden vormen geen bedreiging meer voor je. Je woont nu in een land dat vruchtbaar is.

Natuurlijk is dit allemaal geestelijk. De gemeente heeft nooit, althans nergens erg lang, zo'n vreedzame verhouding met de wereld zelf gehad. Jezus zei:

Deze dingen heb Ik tot u gesproken, opdat u in Mij vrede zult hebben. In de wereld zult u verdrukking hebben, maar heb goede moed: Ik heb de wereld overwonnen.

JOHANNES 16:33

Toen zei Hij:

In de wereld hebben jullie het zwaar. Maar houd moed, Ik heb de wereld overwonnen.

In Christus hebben we dus deze vrede. In Christus verkeren we in deze omstandigheden. We hebben vrede in onze ziel. We hebben een innerlijke vreugde. Alles wat wordt beschreven — de gerechtigheid, vrede en vreugde in deze passages over het Koninkrijk — is in de Heilige Geest, zei Paulus. Dit is dus geestelijke vrede. Het wordt in natuurlijke termen beschreven, maar die beschrijven een geestelijke toestand. In de wereld zul je, zei Jezus, verdrukking hebben.

Maar we leven in twee werkelijkheden. We leven in deze wereld en we leven in Christus.

Te midden van de verdrukking, die vaak onze aardse omstandigheden bepaalt, hebben we niettemin vrede. Dat is wat hier wordt voorzeggd, hoewel je het gemakkelijk verkeerd zou kunnen begrijpen. Je kunt begrijpen waarom de Joden het niet begrepen zoals de schrijvers van het Nieuwe Testament het begrepen, en waarom het inderdaad nodig was dat Jezus hun verstand opende, zodat ze de Schriften konden begrijpen.

21

De verwoester en het gebed om genade

Nu hoofdstuk 33:

Wee u, verwoester, u die zelf niet verwoest bent, en u die trouweloos handelt, al heeft men tegenover u niet trouweloos gehandeld. Hebt u het verwoesten voltooid, dan zult u zelf verwoest worden; bent u gereed met trouweloos handelen, dan zal men tegen u trouweloos handelen.

JESAJA 33:1

Ik wil wel zeggen dat dit openingsvers mij in de oren klinkt alsof het tot Assyrië gericht is. Het laatste gedeelte van hoofdstuk 31 ging over het oordeel over Assyrië. Zij waren degenen die plunderden, hoewel hun niets was aangedaan. Juda had hen niet geplunderd. Waarom trokken ze dan tegen Juda op? Israël had hen niet geplunderd. Waarom kwamen ze Israël dan plunderen? Ze vielen anderen aan zonder dat ze daartoe waren uitgelokt. Het klinkt dus alsof dit hier naar Assyrië verwijst.

Aan de andere kant klinkt het naarmate het hoofdstuk vordert alsof het over de goddelozen in Jeruzalem gaat. Ook in dit hoofdstuk zullen we, net als in eerdere hoofdstukken, het oordeel over Jeruzalem en ook het Koninkrijk van de Messias zien. Diezelfde twee thema's zullen hier aan de orde zijn. Het kan dus zijn dat dit ene vers, of misschien deze twee verzen, gaat over het oordeel over Assyrië. Of het kan gaan over het afvallige Jeruzalem als degene die mensen plundert die Jeruzalem niet hadden geplunderd.

Het is inderdaad zo dat Jezus hun nooit enig kwaad heeft gedaan, en zij Hem hebben gedood. Stefanus heeft hun nooit enig kwaad gedaan, en zij hebben hem gedood. De gemeente heeft de Joden in hun omgeving nooit enig kwaad gedaan, maar de Joden arresteerden hen, achtervolgden hen, doodden hen, enzovoort. Het kan zijn dat hier Jeruzalem wordt bedoeld. Zij zijn degenen die plunderen, zonder dat hun slachtoffers hen eerder daartoe hadden uitgelokt. Het kan zijn dat hier de vervolging van de gemeente wordt bedoeld.

Ik kan het niet met zekerheid zeggen. Maar naarmate het hoofdstuk vordert, worden duidelijk de val van Jeruzalem en het tijdperk van het Koninkrijk beschreven, in termen die we zonder moeite zullen herkennen.

Ze bidden:

HEERE, wees ons genadig, op U hebben wij gewacht. Wees elke morgen hun arm; ja, ons heil in tijd van benauwdheid.

JESAJA 33:2

Dit is het overblijfsel dat bidt.

Voor het daverend geluid zullen de volken vluchten; als U Zich verhoogt, zullen de heidenvolken overal verspreid worden. Dan zal uw buit verzameld worden, zoals zwerm sprinkhanen zich verzamelen; zoals sprinkhanen erop afstormen, stormt men erop af.

JESAJA 33:3-4

Dat wil zeggen: de arm van het overblijfsel.

De besproken Engelse vertaling noemt hier eerst een rups en vervolgens sprinkhanen, terwijl de HSV op beide plaatsen sprinkhanen noemt. De overeenkomst is dat deze dieren in grote aantallen komen en alle gewassen vernietigen. Gods verwoesting van Zijn vijanden zal dus even verwoestend zijn als een sprinkhanenplaag of een rupsenplaag die alles op haar weg vernietigt.

De HEERE is hoogverheven, want Hij woont in de hoogte. Hij heeft Sion vervuld met recht en gerechtigheid. Hij zal zijn de vastheid van uw tijden, een rijkdom aan heil, wijsheid en kennis; de vreze des HEEREN zal zijn schat zijn.

JESAJA 33:5-6

Deze verzen, duidelijk de verzen 2 tot en met 6, beginnen weliswaar als een gebed, maar beschrijven een toestand die in het nieuwe Sion zou bestaan, vervuld van recht en gerechtigheid. Maar daarna gaat het weer over wat er met het oude Sion, de oude orde, zal gebeuren.

22

Het oude Sion onder Gods oordeel

Zie, hun allersterksten schreeuwen het uit daarbuiten, de vredeboden wenen bitter.

JESAJA 33:7

De gezanten van de vrede zijn in de directe context waarschijnlijk degenen die naar Egypte afreisden om hulp te zoeken.

De gebaande wegen zijn verlaten, de gebruiker van de weg ontbreekt. Hij verbreekt het verbond, hij versmaadt de getuigen, hij acht geen sterveling.

JESAJA 33:8

Hij, dat wil zeggen God, heeft het verbond verbroken omdat zij dat deden. God verbreekt geen verbond. Maar wanneer zij het verbond verbreken, is het verbroken, en dan beëindigt Hij ook Zijn aandeel erin. Hij beëindigt de overeenkomst die Hij bij de berg Sinaï met Israël sloot, vanwege hun gedrag. Hij heeft het verbond verbroken. Hij heeft de steden veracht. Hij houdt met geen mens rekening.

Het land treurt en kwijnt weg; de Libanon staat beschaamd en verschrompelt. Saron is als een woestijn geworden, en Basan en Karmel schudden hun bladeren af.

JESAJA 33:9

De aarde, of het land, treurt en kwijnt weg. Dit is dezelfde taal die je in hoofdstuk 24 aantrof. Libanon, waarmee gewoon de ceders van Libanon worden bedoeld, is het zinnebeeld van trots. En dus zijn de trotse inwoners van Jeruzalem als Libanon. De trotse ceders die worden omgehakt, worden beschaamd en verschrompelen. Saron, dat bekendstond om zijn bloemen en schoonheid, is als een woestijn, en Basan en Karmel schudden hun vruchten af.

Nu zal Ik opstaan, zegt de HEERE, nu zal Ik verhoogd worden, nu zal Ik verheven worden.

JESAJA 33:10

Hij spreekt hier tegen Jeruzalem. Eerder werden ze zwanger van wind, of eigenlijk baarden ze wind. Nu worden ze zwanger en brengen ze kaf en stoppels voort. Opnieuw geen vrucht.

U gaat zwanger van stro, u zult stoppels baren; uw adem is een vuur dat u verteren zal. De volken zullen verbrande kalk worden, als afgekapte dorens zullen zij met vuur verbrand worden. Hoor, u die ver weg bent, wat Ik heb gedaan, en u die dichtbij bent, erken Mijn macht!

JESAJA 33:11-13

De zondaars in Sion zijn bang. Dit is dus duidelijk geen ander land. Dit is niet Assyrië. Dit is Sion, Jeruzalem, dat onder het oordeel komt. Angst heeft de huichelaars aangegrepen. Zo noemde Jezus de godsdienstige leiders van Zijn tijd: huichelaars. Herhaaldelijk, voortdurend zelfs.

23

Wie doorstaat het verterende vuur?

De zondaars in Sion zijn angstig, huiver heeft de huichelaars aangegrepen: Wie onder ons kan verblijven bij een verterend vuur? Wie onder ons kan verblijven bij een eeuwige gloed?

JESAJA 33:14

Dit is eigenlijk een vraag die sterk lijkt op de vraag in Maleachi, hoofdstuk 3, dat zich afspeelt bij de eerste komst van Christus. Maleachi 3:1 zegt:

Zie, Ik zend Mijn engel, die voor Mij de weg bereiden zal. Plotseling zal naar Zijn tempel komen die Heere Die u aan het zoeken bent, de Engel van het verbond, in Wie u uw vreugde vindt. Zie, Hij komt, zegt de HEERE van de legermachten.

MALEACHI 3:1

Het met 'engel' vertaalde woord kan ook 'bode' betekenen; de besproken Engelse vertaling heeft hier 'messenger'. Dat is Johannes de Doper.

Dat is Jezus. Wanneer? Dit is niet Zijn komst met een gesel van touwtjes, waarbij Hij het vee naar buiten drijft. Dit is een andere komst naar de tempel, zoals we zien.

Dat is Christus. Dat wil zeggen: jullie beweren dat jullie Hem willen zien. Nu, hier komt Hij.

zegt de HEERE van de legermachten.

Maar wie zal de dag van Zijn komst verdragen? Wie zal bij Zijn verschijning standhouden? Want Hij is als vuur van een edelsmid, en als zeep van de blekers.

MALEACHI 3:2

Wanneer Jezus naar de tempel komt, gaat Hij daar grote schoonmaak houden. Dit gebeurde gedeeltelijk met de zweep, maar dit verwijst beslist naar iets rampzaligers dan dat, want wie zal het overleven? Wie zal standhouden? Toen Jezus het vee uit de tempel dreef, was dat een kleine actie die invloed had op het dagloon van een paar kooplieden. Maar als er wordt gezegd:

Wie kan blijven staan als Hij naar de tempel komt?

dan duidt dat erop dat er naar verwachting misschien niet veel mensen zouden overleven. En ik geloof dat dit verwijst naar het jaar 70 na Christus, wanneer Jezus daar komt om te oordelen.

Maar de vraag in Jesaja 33:14 lijkt daar sterk op:

De zondaars in Sion zijn angstig, huiver heeft de huichelaars aangegrepen: Wie onder ons kan verblijven bij een verterend vuur? Wie onder ons kan verblijven bij een eeuwige gloed?

JESAJA 33:14

Jezus komt als het vuur van een edelsmid, in oordeel over Jeruzalem.

Wie zal, met andere woorden, dit oordeel overleven dat over Jeruzalem komt?

24

De rechtvaardigen wonen veilig bij God

Hij die wandelt in gerechtigheid en billijk spreekt, die winstbejag door afpersing verwerpt, die zijn handen afwerend schudt om geen geschenken aan te nemen, die zijn oor dichtstopt om niet van bloedvergieten te horen, die zijn ogen sluit om het kwaad niet te zien —

JESAJA 33:15

Dat wil zeggen: het overblijfsel zal het overleven.

Dat wil zeggen: hij zal geen geld aannemen van degenen die onderdrukt en beroofd zijn.

Hij is er zo stellig tegen om steekpenningen aan te nemen, dat hij ze wegwuift. Als iemand mij steekpenningen aanbiedt:

Nee, ik wil het niet. Kom niet eens bij me in de buurt. Ga weg.

Hij maakt een gebaar met zijn hand om de steekpenningen te weigeren.

Dat wil zeggen: plannen om te doden. Hij zal niet naar die plannen luisteren. Hij zal er niet aan meedoen.

Hij die wandelt in gerechtigheid en billijk spreekt, die winstbejag door afpersing verwerpt, die zijn handen afwerend schudt om geen geschenken aan te nemen, die zijn oor dichtstopt om niet van bloedvergieten te horen, die zijn ogen sluit om het kwaad niet te zien —

JESAJA 33:15

Dat wil zeggen: hij kijkt niet naar kwade plannen en dergelijke.

Natuurlijk kunnen we het kwaad niet gewoon negeren. We moeten het aan de orde stellen. Maar het idee is dat hij weigert het kwaad te gedogen en weigert mee te doen aan plannen voor bloedvergieten of aan het aannemen van steekpenningen. Deze persoon zal geen van de onderdrukkende dingen doen die de slechte heersers deden. Hij maakt deel uit van een overblijfsel dat zulke dingen niet doet.

die zal wonen op de hoogten; bergvestingen op de rotsen zullen zijn veilige vesting zijn, zijn brood wordt hem gegeven, van water is hij verzekerd.

JESAJA 33:16

Ik wil je aandacht vestigen op Psalm 15, waarin in wezen dezelfde vraag, of een vraag die er sterk op lijkt, gesteld en beantwoord wordt. Psalm 15, een heel korte psalm, lijkt op deze verzen in Jesaja 33, vooral op de verzen 14 en 15, of de verzen 14 tot en met 16. Psalm 15 telt maar vijf verzen. Er staat:

HEERE, wie mag in Uw tent verblijven? Wie mag wonen op Uw heilige berg?

PSALMEN 15:1

Het antwoord luidt:

Wie oprecht wandelt, gerechtigheid doet en in zijn hart de waarheid spreekt; wie met zijn tong niet lastert, zijn naaste geen kwaad doet en geen smaad over zijn vriend uitspreekt; wie de verwerpelijke veracht, maar wie de HEERE vrezen eert; en wie zijn eed houdt, zelfs wanneer die hemzelf schade berokkent.

PSALMEN 15:2-4

Dat betekent dat hij een belofte doet en die niet breekt, ook al is het moeilijk en kost het hem iets om zich eraan te houden.

En zo lijkt Jesaja dat bijna te parafraseren. Wie kan met God in het ware Sion wonen? Zij die rechtvaardig zijn, die geen steekpenningen aannemen en die anderen niet onderdrukken. Die persoon zal in de hoogte wonen. Hij zal nooit wankelen.

25

De Koning en het blijvende Sion

Nu het laatste gedeelte van Jesaja 33.

Hier worden de leden van het overblijfsel aangesproken die in de verzen 15 en 16 beschreven zijn.

Uw ogen zullen de Koning aanschouwen in Zijn schoonheid. Ze zullen een wijd uitgestrekt land zien.

JESAJA 33:17

Dit is het geestelijke beloofde land.

Uw hart zal nadenken over de verschrikking: Waar is de schriftgeleerde? Waar is degene die woog? Waar is degene die de torens telde?

JESAJA 33:18

Nu weten commentatoren en vertalers niet precies wat er bedoeld wordt met de schriftgeleerde, degene die weegt en degene die de torens telt. Maar men denkt dat het in deze context betekent: Waar zijn de belegerende legers en de bevelhebbers van de Assyriërs, die de torens telden en strategieën tegen Jeruzalem probeerden te bedenken? De manier waarop het hier vertaald is — ‘de schriftgeleerde’, ‘degene die weegt’ en ‘degene die de torens telt’ — laat dat niet zo duidelijk uitkomen. Deze woorden worden in verschillende Bijbelvertalingen verschillend vertaald. In het

algemeen lijkt er gezegd te worden: Waar zijn die mensen die bij de muren stonden, en waar zijn hun bevelhebbers die plannen beraamden, jouw torens telden en bedachten hoe ze die konden neerhalen? Waar zijn ze gebleven? Ze zijn weg.

Het onbeschaamde volk zult u niet meer zien, het volk met zo'n onbegrijpelijke taal dat je het niet begrijpen kunt, met die bespottelijke tongval; het is niet te verstaan.

JESAJA 33:19

Dit zijn natuurlijk beelden die teruggrijpen op eerdere profetieën over de Assyriërs. Het verdwijnen van de Assyriërs wordt ongetwijfeld gezien als een behoud van God dat een voorafschaduwung is van het behoud in het messiaanse tijdperk.

Hij zegt:

Aanschouw Sion, de stad van onze samenkomsten. Uw ogen zullen Jeruzalem zien, een veilige woonplaats, een tent die niet afgebroken zal worden, waarvan de pinnen voor altijd niet uitgetrokken zullen worden en waarvan geen enkel touw gebroken zal worden.

JESAJA 33:20

Dit is natuurlijk het geestelijke Sion, de geestelijke tabernakel, de blijvende.

26

Gods veilige rijk en vergeving

Maar daar zal de majestueuze HEERE voor ons een plaats van brede rivieren en stromen zijn. Geen roeigalei zal daarop varen en geen machtig schip zal er voorbijtrekken.

JESAJA 33:21

Rivieren in de woestijn zijn iets goeds. Dat beeld wordt in Jesaja vaak gebruikt als een positieve uiting van Gods zegen. Maar sommige rivieren kunnen toegang bieden aan indringers, oorlogsvloten, galeien met soldaten enzovoort, zodat ze je kunnen aanvallen. Deze rivieren zijn niet zo. God zal voor Zijn volk een plaats met brede rivieren en stromen zijn, maar er zullen geen aanvallers over die rivieren aankomen.

Er staat:

De HEERE is immers onze Rechter, de HEERE is onze Wetgever,
de HEERE is onze Koning; Híj zal ons verlossen.

JESAJA 33:22

wat ook betekent dat Hij degene is die ons recht verschaft.

Uw tuig hangt los; men kan de mast niet stevig vastzetten en het zeil niet uitspannen. Dan wordt een grote buit verdeeld; zelfs verlamden nemen de buit.

JESAJA 33:23

Deze verwijzing naar het tuig, de mast en het schip gaat verder waar vers 21 ophield. Vers 22 staat in onze vertaling, de New King James, tussen haakjes. Daardoor pakt vers 23 na vers 22 de draad weer op vanaf het einde van vers 21. Het is het beeld van schepen die via deze brede rivieren het gebied van Gods volk binnenvallen, met hun galeien en de oorlogsvloten van de aanvallers die eraan komen. Maar die zullen er niet zijn. Hun tuig is losgeraakt. Ze kunnen hun mast niet stevig vastzetten. Ze konden het zeil niet uitspannen. Dat wil zeggen dat ze de wind niet in de zeilen kunnen krijgen om tegen Gods volk op te trekken. Hun schepen zullen eenvoudigweg niet komen opdagen.

Maar de inwoners van het land zullen niet zeggen:

Geen inwoner zal zeggen: Ik ben ziek. Het volk dat daar woont,
zal vergeving van ongerechtigheid ontvangen.

JESAJA 33:24

Het is duidelijk dat dit idee van ziekte een veelvoorkomend thema in Jesaja is, en de genezing komt door de Messias.

Maar Hij is om onze overtredingen verwond, om onze ongerechtigheden verbrijzeld. De straf die ons de vrede aanbrengt, was op Hem, en door Zijn striemen is er voor ons genezing gekomen.

JESAJA 53:5

Deze ziekte en deze genezing van ziekte zijn dus vergeving. De ziekte is ongerechtigheid, en de genezing is de vergeving van hun ongerechtigheid.

En zo komen we aan het einde van dit gedeelte. Het gedeelte dat hierop volgt, bestaat uit de hoofdstukken 34 en 35 en vormt één doorlopend geheel. Het is alsof het één hoofdstuk had kunnen zijn. Het behandelt grotendeels dezelfde thema's: de val van het oude en de instelling van het nieuwe. Dat zullen we in een latere lezing zien.

Om verder te lezen

Alle bijbelteksten die in deze lezing aan bod komen, in de volgorde waarin ze gebruikt zijn.

- Jesaja 30:1-4
- Jesaja 30:5
- Jesaja 28:20
- Jesaja 30:6
- Jesaja 30:7
- Jesaja 51:9
- Psalmen 87:4
- Jesaja 28:15
- Jesaja 30:8-11
- Jesaja 30:12-14
- Jesaja 30:15
- Jesaja 30:16

- Psalmen 20:7
- Jesaja 30:17
- Jesaja 30:18
- Jesaja 30:19
- Jesaja 30:20
- Jesaja 30:21
- Jesaja 30:22
- Jesaja 30:23-25
- Jesaja 61:1
- Lukas 4:21
- Jesaja 30:27
- Jesaja 19:1
- Jesaja 30:28
- Jesaja 30:28-29
- Jesaja 30:30
- Jesaja 30:31-32
- Jesaja 30:33
- Jeremia 7:32
- Jesaja 66:24
- Markus 9:48
- Jesaja 31:1
- Jesaja 31:2-3
- Jesaja 31:4-5
- Jesaja 31:6-8
- Jesaja 37:36
- Jesaja 37:37
- Jesaja 31:9
- Jesaja 31:4
- Jesaja 32:1-4
- Mattheüs 11:4-5
- Jesaja 32:5-7
- Jesaja 32:8
- Jesaja 5:20
- Jesaja 32:9

- Amos 6:1
- Amos 4:1
- Jesaja 32:9-10
- Jesaja 32:11
- Jesaja 32:12-13
- Jesaja 32:14
- Jesaja 32:15
- Jesaja 32:16-17
- Romeinen 5:1
- Jesaja 32:18-19
- Jesaja 32:20
- Mattheüs 5:3
- Johannes 16:33
- Jesaja 33:1
- Jesaja 33:2
- Jesaja 33:3-4
- Jesaja 33:5-6
- Jesaja 33:7
- Jesaja 33:8
- Jesaja 33:9
- Jesaja 33:10
- Jesaja 33:11-13
- Jesaja 33:14
- Maleachi 3:1
- Maleachi 3:2
- Jesaja 33:15
- Jesaja 33:16
- Psalmen 15:1
- Psalmen 15:2-4
- Jesaja 33:17
- Jesaja 33:18
- Jesaja 33:19
- Jesaja 33:20
- Jesaja 33:21

- Jesaja 33:22
- Jesaja 33:23
- Jesaja 33:24
- Jesaja 53:5

Lezing © Steve Gregg / The Narrow Path. Nederlandse vertaling © 2026 Vers voor Vers. De bijbeltekst in deze uitgave is ontleend aan de Bijbel in de Herziene Statenvertaling, © 2010/2016 Stichting HSV.